

що за вченою радою залишалося право контролювати наукові і навчальні процеси в своєму закладі освіти, що все ж унеможливило тези про те, що другий статут забрав в Харківського університету автономію повністю і колегіальність.

І нарешті розглянемо останній статут 1863 року, який по суті відміняв свого попередника – статут 1835 року. Вчена рада знову могла вибирати свого ректора, контролювала навчання і науковий процес у своєму університеті. Вони могли видавати наукові праці від імені свого університету, могли вибирати своїх викладачів, ректорів, деканів. Можна сказати, що після третього статуту вчена рада почала прекрасно працювати, а університет процвітати.

Система навчання зазнала багатьох змін, пристосовувалися до старих змін і переживали нові і все ж продовжувала існувати. Яскравим прикладом, який ми дослідили, є Харківський університет. На прикладі трьох статутів і цьому закладу освіти ми змогли дізнатися як зароджувалася автономія і колегіальність в Україні.

Виходячи із всього вище перерахованого можна впевнено сказати, що сучасна система освіти має завдячувати своїм виглядом статутам та Харківському університету, адже зародками автономії та колегіальності в Україні є саме вони.

Список використаних джерел

1. Л. А. Бортник До історії університетських статутів 1804-1884 рр. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. 2010. № 906, Вип. 13. С. 31-37. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhlSU_2010_906_13_6
2. Л. Зеленська, С. Золотухіна Реалізація принципу колегіального управління у вітчизняних університетах XIX століття. Історико-педагогічний альманах. 2009. Вип. 2. С. 52–57. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ipa_2009_2_11

Анастасія КОСЕНКО

СУЧАСНИЙ СТАН ОСВІТИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

Освітня політика Великобританії займає провідне місце в освітньому середовищі всього світу. Загальновідомо, що вільне володіння англійською мовою, яка вже набула статусу міжнародної та поступово пронизує всі сфери нашого життя, та здобута освіта в англійських країнах відкриває нові горизонти для перспективної та амбіційної молоді, яка прагне досягти успіху.

Сьогодні англійська мова відіграє провідну роль у відборі на працю з високою зарплатнею та вступі до вищих навчальних закладів, а також саме нею спілкуються дипломати при підписанні угод, які безпосередньо впливають на економічні сфери різних держав та на загальний стан політичної арени. Саме тому стрімко зростає прагнення та потреба звернути увагу на модель сучасної освіти у Великій Британії з метою покращити загальний рівень освітньої програми у світі.

Назване явище заслуговує на особливу увагу серед науковців та актуальність дослідження цієї теми полягає у доцільності порівняння системи освіти певних держав, зокрема англійських країн, де стан освіти знаходиться на високому рівні, з метою покращити загальний рівень освіти у світі.

Англійська система освіти вже довго знаходиться у полі зору дослідників, зокрема у зв'язку з недавніми реформами у системі освіти та змінами, та проблема фрагментарно висвітлювалася в працях наступних вчених: Н. Воскресенської, С. Коваленко. Питання виховання в англійських школах та проблемою навчання дітей з обмеженими можливостями було зображено у працях наступних науковців: О. Джурицький, Н. Лавриченко, О. Локшина. Європейські дослідники також приділили

багато часу дослідженню теми, зокрема Е. Кейд, К. Робінс, О. Петерс, які мали мету висвітлити проблеми освітньої програми початкової та вищої освіти в Англії.

Метою роботи є дослідження основних теоретичних засад, які вирують в англomовну суспільстві, та визначення провідних норм, які здатні підвищити загальний рівень в інших державах, при умові, що буде взята за увагу освітня політика Великої Британії.

Поставлена мета вимагає виконання певних завдань, а саме:

- проаналізувати закономірності викладання у Великій Британії;
- дослідити освітні тенденції в англійському суспільстві;
- виявити закономірності вищих навчальних закладів в англomовному

середовищі;

- встановити системні ознаки викладання;
- обґрунтувати доцільність порівняння системи освіти з англійською;
- навести загальну характеристику проблемі;
- прийти до висновку яку роль відіграє освітня політика Великої Британії.

Є підстави вважати, що освітня політика англomовних країн є зразковою, тому що слугує взірцем вищих навчальних закладів у різних куточках світу та виокремлюється у загальному свідомості як зразок здобутих знань, які допоможуть випускнику отримати компетенцію у той чи іншій сфері та досягти успіху і стати професіональним фахівцем [1].

Визначається, що сучасна система англійської освіти складається з чотирьох рівнів: початкового, середнього, подальшої та вищої. Також наявне дошкільне виховання, яке передбачає здобуття у дошкільних класах або закладах, аналогу дитячого садку.

Початкова освіта передбачає викладання вихованцям віку від 5 до 12 років. Коли дитина досягає віку п'яти років, вона відвідує заняття у спеціальному закладі, який уособлює аналог школи протягом двох років. Назва закладу – pre-preparatory school, з семи років здобувач освіти відвідує вже primary school доки не виповниться приблизно дванадцять років.

Після цього здобувачів освіти очікує наступний етап, а саме здобуття середньої освіти. Загальновідомо, що у другій половині ХХ століття освітня політика Великої Британії отримала колосальну кількість змін [2]. Система освіти отримала величезну кількість реформ, які продовжуються виконуватися і по сьогоднішній день. Згідно з цим виникає проблема, що у державі відсутня єдина система середньої освіти та присутні декілька видів загальноосвітніх закладів. Навчальна програма закладів зазвичай суттєво відрізняється та передбачає від здобувачів освіти різні вимоги та ставить різні цілі та кінцеву мету навчання.

Проте, варто відмітити, що для всіх навчальних закладів у Великій Британії запроваджений освітній мінімум, який здобувачі освіти неминуче повинні засвоїти. Цей баланс, а також вимоги від навчальних закладів підтримуються та закріплені у нормативно-правових документах згідно із чинним законодавством держави.

Також держава гарантує право на безкоштовну середню освіту, яка зазвичай продовжується доки здобувач освіти не досягне віку шістнадцяти років, що не є рідкістю і в інших європейських державах.

При завершенні навчальної програми у школі випускники мають скласти звісні екзамени та отримати сертифікат, який буде свідчити про те, що вихованець здобув середню освіту. Назва сертифікату — General Certificate of Secondary Education. Нерідко зустрічається абревіатура — GCSE. Проте сертифікат не гарантує вступ до вищого навчального закладу, але передбачає можливість розпочати трудову діяльність.

Як свідчать дані, у другій половині ХХ століття суттєво підвищилися увага до освіти, тому кількість здобувачів освіти стрімко збільшилася у порівнянні з першою половиною минулого сторіччя [1].

Національна рада професійних кваліфікацій Великої Британії (NCVQ) запровадила нову структуру професійних кваліфікацій Англії, Уельсу та Північної Ірландії. Вона бере за фундамент та вимоги національні стандарти, що слугують визначенням компетенції фахівців, а також рівню навичок, знань та вмінню застосувати теоретичні засади на практиці, що безпосередньо вимагають при влаштуванні на нову працю з відповідністю до загального економічного та політичного стану держави.

Варто відмітити, що освітня політика у Великій Британії та її загальний стан свідчать про ефективність системи та багато досягнень у своїй сфері [2]. Проте також варто виокремити певні проблеми, які вирують у британському суспільстві, а саме:

- відсутність кадрів;
- рівновага між кількістю здобувачів освіти та робочими місцями;
- якість освіти у певних навчальних закладах;
- нові вимоги у відповідності до загальних тенденцій у світовому суспільстві;
- зростання плати за навчання у вищих навчальних закладах;
- загальні недоліки у системі освіти [4].

Всі перелічені проблеми усвідомлюються політичним керівництвом держави та постійно отримують вплив від політичних еліт, що свідчить про прагнення держави подолати ці перешкоди та надати змогу всім мешканцям Великої Британії здобути освіту належним шляхом. Тому можна узагальнити, що уряд держави справді зацікавлений у наданні освіти громадянам держави [2].

Також варто відмітити, що провідне місце у британському суспільстві займає модульна система, тобто здобувачі освіти мають можливість власноруч керувати напрямком, яким вони будуть розвиватися та у якій сфері вони будуть формувати свої навички та компетентність. Зміст і обсяг модулів у свою чергу варіюються в залежності від профільної й рівневої диференціації, що навчаються та дидактичних цілей. Такий підхід дозволяє створити умови для вибору індивідуальної траєкторії руху за навчальним курсом [3].

Згідно з цим можна підсумувати, що освітня політика Великої Британії дійсно займає провідне місце у світовому суспільстві та вважається однією з найкращих у світі. Система освіти в англійських країнах безумовно має свої недоліки, проте визначається своєю якістю та модульною системою і загальними вимогами, які дійсно допомагають державі отримати компетентних фахівців.

Список використаних джерел

1. Алексеева О. В. Сучасні тенденції виховання та освіти в розвинених країнах світу. *Педагогіка і психологія*. 2004. № 3. С. 119.
2. Воскресенська Н.М. Педагогічні дослідження у Великобританії. 2004. №1. С. 89–99.
3. Іванюк І. В. Великобританія: система освіти та реформи 80-90-х років ХХ століття. *Педагогіка толерантності*. 2002. №3. С.107-110
4. Локшина О.І. Про розвиток шкільної освіти Англії на сучасному етапі. *Педагогіка і психологія*. 2001. №2. С.120–127.
5. Сучасна освітня система у Великій Британії [Текст]. *Наукові записки. Серія: Педагогіка*. Тернопіль, 2004. № 5'2004. С. 200–205.